

ที่ นค ๐๐๑๘.๑/ว

ที่ว่าการอำเภออุบลราชธานี
 เลขที่ ๑๕๕
 วันที่ ๒๑ / ๕ / ๕๗
 ๕๕๕

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การดำเนินงานเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจแนวคิด “การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด” ครั้งที่ ๒

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทความทางวิชาการ “วิเคราะห์ ข้อดี ข้อเสียการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด” จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมการปกครองแจ้งว่า ตามที่มีเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง โดยมีคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) โดยมีข้อเรียกร้องที่เป็นประเด็นเกี่ยวข้องกับกรมการปกครองที่สำคัญคือ การกำหนดให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อเป็นการกระจายอำนาจให้ประชาชนในพื้นที่ นั้น

กรมการปกครอง ได้จัดทำบทความทางวิชาการ “วิเคราะห์ ข้อดี ข้อเสียการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด” เพื่อเป็นการสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว และใช้เป็นข้อมูลนำไปชี้แจงและอธิบายให้กับประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับทราบโดยทั่วกัน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

14/05/2024

- ปล่อยให้สัตว์ทำมาหากิน

1. 1457000 10 145 100ms

120177 400. 120177

(นายอภิรักษ์ ชื่นธนาวงศ์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

-นิยามของ มวล, มวลโน้มถ่วง, โมเมนต์.

เมื่อ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๓

ที่ทำการปกครองจังหวัด

(กลุ่มงานปกครอง)

โทร. ๐-๗๕๓๕-๖๑๓๓, ๐-๗๕๓๑-๐๐๙๖

14 21.0.57

(นายนิติพันธ์ เพชรสุข)
นายอำเภอจันทบุรี

เปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ประเด็น	ผู้ว่าราชการจังหวัด	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
1. สถานะ	- เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ สังกัดกระทรวงมหาดไทย - หัวหน้าส่วนการบริหาร ราชการส่วนภูมิภาคของจังหวัด	- เป็นข้าราชการการเมือง - ผู้บริหารขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ “มหานคร” แห่งเดียวของ ประเทศไทย	- เป็นข้าราชการการเมือง - ผู้บริหารขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ของจังหวัด
2. กฎหมายที่มาของตำแหน่ง	มาตรา 54 แห่ง พรบ.ระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534	มาตรา 44 แห่ง พรบ.ระเบียบ บริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528	มาตรา 35 แห่ง พรบ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540
3. โครงสร้าง	ผู้ว่าราชการจังหวัด 1 คน และรองผู้ว่าราชการจังหวัดฯ 2-4 คน	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร 1 คน และรองผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครไม่เกิน 4 คน	นายก อบจ. 1 คน และรองนายก อบจ. มีจำนวนตามเกณฑ์ที่ กำหนดตามกฎหมาย
4. การเข้าสู่ตำแหน่ง	มาจากการแต่งตั้งโดยความ เห็นชอบของคณะรัฐมนตรี	มาจากการเลือกตั้งของ ประชาชน	มาจากการเลือกตั้งของ ประชาชน
5. การถอดถอน	การพ้นจากตำแหน่งเป็นไปตาม ระเบียบบริหารราชการ พลเรือน	ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งใน เขตกรุงเทพมหานครได้ ลงคะแนนเสียงให้พ้นจาก ตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วย การลงคะแนนเสียงเพื่อถอด ถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่น	ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งใน เขตองค์การบริหารส่วน จังหวัดได้ลงคะแนนเสียง ให้พ้นจากตำแหน่งตาม กฎหมายว่าด้วยการ ลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอน สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่น
6. อำนาจหน้าที่ (โดยสรุป)	- เป็นตัวแทนของรัฐบาลในการ นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติใน พื้นที่ - ควบคุมบังคับบัญชาการ ปฏิบัติราชการของกระทรวง กรมที่ปฏิบัติราชการในส่วน ภูมิภาค - ควบคุมดูแลการบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัด	- กำหนดนโยบายและบริหาร ราชการของกรุงเทพมหานคร - บริหารราชการตามที่ คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย มอบหมาย - อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมาย อื่นกำหนดให้เป็นอำนาจ หน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรีหรือคณะ	- กำหนดนโยบายและ รับผิดชอบในการบริหาร ราชการของ อบจ.

ประเด็น	ผู้ว่าราชการจังหวัด	ผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร	นายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด
		เทศมนตรีแล้วแต่กรณีโดย อนุโลม	
7. ความสัมพันธ์กับ การบริหารราชการ ส่วนกลาง	เป็นตัวแทนของรัฐบาลและ ปฏิบัติราชการของทุกกระทรวง กรม ตามที่ได้รับมอบหมาย	ประสานการปฏิบัติราชการ กับส่วนกลางและ กระทรวงมหาดไทยตามที่ได้รับ มอบหมาย	ประสานการปฏิบัติราชการ กับส่วนกลางตามที่ได้รับ มอบหมาย
8. ความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหาร ราชการส่วนภูมิภาค กับท้องถิ่น	มีความสัมพันธ์ในการ ปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด และ คอยกำกับดูแลให้ท้องถิ่น บริหารงานให้เป็นไปตาม กฎหมาย	ไม่มีเพราะราชการส่วน ภูมิภาคถูกยุบเลิกทั้งหมด	มีความสัมพันธ์ในการ ปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การพัฒนาในพื้นที่ มีความสอดคล้องเหมาะสม ภายในจังหวัด

เปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในฐานะหัวหน้าส่วนการบริหารราชการส่วนภูมิภาค มีอำนาจหน้าที่เชื่อมต่อการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม การประสานงานกับหน่วยราชการสังกัดส่วนกลาง อันมีที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานรัฐวิสาหกิจ และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัด ทั้งนี้การปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าส่วนการบริหารราชการส่วนภูมิภาคของผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นการปฏิบัติราชการสั่งงานของทุก กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งสังกัดการบริหารราชการส่วนภูมิภาคได้

จากบทบาทหน้าที่ดังกล่าว เป็นการยอมรับให้เห็นถึงบทบาทของราชการส่วนภูมิภาค และการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งมาจากการแต่งตั้งโดยผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ในแต่ละจังหวัด มีการจัดระบบการปกครองท้องถิ่น โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก คือ เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เปรียบเสมือน ผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมาจากระบบการเลือกตั้งของประชาชนทั้งจังหวัด เช่นเดียวกับ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ซึ่งต่างจากอำนาจหน้าที่ของ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เป็นบทบาทของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรปกครองส่วนถิ่นรูปแบบพิเศษ มหานคร แห่งเดียวในประเทศไทย และเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขนาดใหญ่ มีได้มีอำนาจหน้าที่อย่างเช่นผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะหัวหน้าส่วนราชการส่วนภูมิภาค

ทั้งนี้ ในแต่ละจังหวัด มีการจัดระบบการปกครองท้องถิ่น โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก คือ เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีความเป็นอิสระแยกจากกัน แต่กฎหมายกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีบทบาทในการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เปรียบเสมือน ผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมาจากระบบการเลือกตั้งของประชาชนทั้งจังหวัด เช่นเดียวกับ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ดังนั้น หากจะพัฒนาบทบาทหน้าที่ของ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเปรียบเสมือนผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร ก็เป็นประเด็นที่ควรพิจารณากันต่อไปได้

ข้อกฎหมาย

๑.ผู้ว่าราชการจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตาม มาตรา ๕๗ แห่ง พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.

๒๕๓๔ ดังนี้

- (๑) บริหารราชการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- (๒) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มอบหมายหรือ ตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล
- (๓) บริหารราชการตามคำแนะนำและคำชี้แจงของผู้ตรวจราชการกระทรวงในเมื่อ ไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี
- (๔) กำกับดูแลการปฏิบัติราชการอันมิใช่ราชการส่วนภูมิภาคของข้าราชการ ซึ่งประจำอยู่ในจังหวัดนั้น ยกเว้นข้าราชการทหาร ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการในสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและข้าราชการครู ให้ปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีหรือ ยับยั้งการกระทำใด ๆ ของ ข้าราชการในจังหวัดที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีไว้ชั่วคราวแล้วรายงานกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ประสานงานและร่วมมือกับข้าราชการทหาร ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการ ฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการในสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และ ข้าราชการครู ผู้ตรวจราชการและหัวหน้าส่วนราชการในระดับเขตหรือภาค ในการพัฒนาจังหวัด หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ
- (๖) เสนอบประมาณต่อกระทรวงที่เกี่ยวข้องตามโครงการหรือแผนพัฒนาจังหวัด และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ
- (๗) ควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตามกฎหมาย
- (๘) กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานองค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ ในการนี้ให้มีอำนาจทำ รายงานหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การของ รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดองค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ
- (๙) บรรจุ แต่งตั้ง ให้บำเหน็จ และลงโทษข้าราชการในส่วนภูมิภาคในจังหวัด ตามกฎหมาย และตามที่ ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีมอบหมาย

๒.อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๔๙ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ดังนี้

๑. กำหนดนโยบายและบริหารราชการของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามกฎหมาย
๒. สั่ง อนุญาต อนุมัติเกี่ยวกับราชการของกรุงเทพมหานคร
๓. แต่งตั้งและถอดถอน รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าฯ กทม. ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าฯ กทม. แต่งตั้งและถอดถอนผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานที่ปรึกษา หรือคณะที่ปรึกษาของผู้ว่าฯ กทม. หรือเป็นคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติราชการใดๆ
๔. บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย
๕. วางระเบียบเพื่อให้งานของกรุงเทพมหานครเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
๖. รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
๗. อำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ใน พรบ. ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ และกฎหมายอื่นๆ

๓.นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ มาตรา ๓๕/๕ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ และนโยบาย
- (๒) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วน จังหวัดและที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๔) วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- (๕) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

[มาตรา ๓๕/๕ เพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖